

UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SIERADZU

z dnia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej
i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza na lata 2024-2030”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463 i 1688) i art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535 i 1606) w zw. z uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza na lata 2024-2030”, którego treść stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sieradza.

§ 3. Traci moc uchwała Nr LX/393/2022 Rady Miejskiej w Sieradzu z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie przyjęcia „Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Sieradza na lata 2022 – 2026”.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miejskiej
w Sieradzu

Magdalena Słupińska

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Sieradzu
z dnia.....2024 r.

**GMINNY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
DLA MIASTA SIERADZA NA LATA 2024 - 2030**

Projekt Programu opracował:

Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu

WPROWADZENIE

System przeciwdziałania przemocy w Polsce określa ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.), która m.in. wskazuje jednostkom samorządu terytorialnego oraz organom administracji rządowej zadania do realizacji, określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy domowej oraz osobą stosującą przemoc domową. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 cytowanej wyżej ustawy, do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Celem programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszanie jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym. Kolejne obowiązki przypisane gminie przez ustawodawcę to:

- a) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, szczególnie poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą,
- b) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia,
- c) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Art.9b. ust. 2 pkt 4 ww. ustawy stanowi, że do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy m.in. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. W związku z powyższym powstanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza zwanego dalej „Programem” wynika wprost z założeń zawartych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, pozwala jednocześnie na dokonanie szczegółowej analizy problemu oraz prezentuje konkretne metody przeciwdziałania przemocy występującej w społeczności lokalnej, jaką tworzą na co dzień mieszkańcy miasta Sieradza. Ww. Program jest kontynuacją działań podejmowanych w ramach realizacji wcześniejszego dokumentu. Istotnym elementem Programu jest zatem dalsze wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy domowej oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc domową.

Przemoc domowa nie jest problemem indywidualnym, lecz społecznym. Może ona być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i bez wątpienia należy ją zakwalifikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Może być też przyczyną poważnych szkód osobistych, społecznych i zdrowotnych. Zjawisko to ze względu na swoją złożoność, zasługuje na miano problemu interdyscyplinarnego i wymaga ciągłej współpracy wielu instytucji i organizacji pośrednio lub bezpośrednio związanych z problematyką przemocy domowej. Podejmowanie wspólnych, systematycznych i ciągłych działań może w sposób skuteczny przyczynić się do zmniejszenia skali tego zjawiska.

Kierunki i zakres działań wyznaczonych przez ustawę o przeciwdziałaniu przemocy domowej są szczególnie istotne z punktu widzenia zadań pomocy społecznej, bo to właśnie te jednostki odpowiedzialne są za zapewnienie i organizowanie pomocy.

Zadaniem gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej jest wprowadzenie w życie działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, jak i przeciwdziałanie przemocy domowej oraz zwiększenie profesjonalizmu w udzielaniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej, a także w podejmowaniu odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową.

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy domowej wynika również z zapisów ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151).

I. Podstawy i regulacje prawne Programu

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy domowej i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza na lata 2024-2030 realizowany będzie także w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

Rozporządzenia i akty wykonawcze wykonawcze:

• Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

• Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

• Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową

oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach.

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 21 czerwca 2023r. w sprawie wzoru pouczenia rodziców, opiekunów prawnych lub faktycznych dziecka, któremu pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową.

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej.

- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecka w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

- Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia wzoru i sposobu udostępniania urzędowego formularza wniosku o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub o wydanie zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, lub zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

II. Charakterystyka miasta Sieradza

Położenie miasta

Sieradz – miasto w środkowej Polsce, w województwie łódzkim, w powiecie sieradzkim, położone na Nizinie Południowo wielkopolskiej, nad Wartą, w Kotlinie Sieradzkiej. Przez Sieradz biegną drogi krajowe: nr 12, S8 i nr 83 oraz linia kolejowa nr 14. Od XIV w. do II rozbioru Polski oraz w latach 1975–1998 Sieradz był stolicą województwa sieradzkiego. Sieradz jest ważnym węzłem drogowym i ośrodkiem kulturalno-gospodarczym województwa łódzkiego.

Struktura powierzchni

Sieradz ma obszar 51,22 km², w tym:

użytki rolne: 64%

użytki leśne: 5%

Miasto stanowi 3,82% powierzchni powiatu.

Demografia

Dane z 31 grudnia 2022 roku:

Opis	Ogółem		Kobiety		Mężczyźni	
Jednostka	osób	%	osób	%	osób	%
Populacja	39 158	100	20 744	53,0	18 414	47,0
Gęstość zaludnienia [mieszk./km ²]	764,5		404,9		359,5	

III. Charakterystyka zjawiska przemocy domowej

Poprzez przemoc domową należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej;

(Źródło: Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w domowej).

Ze względu na rodzaj występujących zachowań agresywnych wobec członków rodziny oraz ich natężenie możemy wyróżnić kilka form przemocy: fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną czy zaniedbanie. Każda z tych form może mieć zarówno charakter aktywny, jak i bierny, gorący bądź chłodny, dużą częstotliwość lub małą.

Przemoc domowa jest przestępstwem. Przestępstwo to znane jest w polskim kodeksie karnym jako znęcanie się. Umieszczono je w rozdziale „Przestępstwa przeciwko rodzinie i opiece” w art. 207, który obejmuje zarówno znęcanie się fizyczne, jak i psychiczne.

Znęcanie się nad rodziną należy do przestępstw ściganych z urzędu, czyli organy ścigania są zobowiązane do wszczęcia postępowania, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że doszło do przestępstwa. Do wszczęcia postępowania nie jest więc wymagane zawiadomienie osoby doznającej przemocy domowej. Najczęściej jednak zdarza się, że to sama osoba pokrzywdzona występuje z wnioskiem o wszczęcie postępowania, czyli decyduje się złożyć zawiadomienie na osobę stosującą przemoc domową.

Zaangażowanie przedstawicieli różnych służb pozwala też zrozumieć, że sytuację osoby pokrzywdzonej i jej rodziny należy rozpatrywać z różnych perspektyw: prawnej, psychologicznej, społecznej i moralnej. Każda z nich pozwala dostrzec inne aspekty przemocy domowej i angażuje przedstawicieli różnych służb i instytucji.

Instytucje powołane prawem do przeciwdziałania przemocy domowej to:

- a) policja
- b) prokuratura
- c) sąd
- d) pomoc społeczna
- e) ochrona zdrowia
- f) oświata
- g) gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych
- h) organizacje pozarządowe

O systemie przeciwdziałania przemocy domowej można mówić, gdy na terenie miasta czy gminy funkcjonują służby, instytucje, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia działające w obszarze przemocy domowej, gdy przedstawiciele tych podmiotów mają odpowiednie przygotowanie do pracy z rodziną dotkniętą przemocą oraz gdy w proces pomagania sukcesywnie się włączają i ze sobą współpracują.

Zgodnie z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 przyjętym w listopadzie 2024 roku „przemoc domowa jest w Polsce, podobnie jak w innych krajach jednym z głównych problemów społecznych, który wymaga podejmowania szeroko zakrojonych działań przeciwdziałających temu zjawisku”. Badania i statystyki wskazują, że wpływ na występowanie przemocy ma: dziedziczenie wzorca przemocy ze środowiska pochodzenia, uzależnienie od alkoholu lub jego nadużywanie a także coraz częściej używanie substancji psychoaktywnych.

(Źródło: Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024-2030, Warszawa 2023 Uchwała nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 Listopada 2023 r. poz.1232.).

IV. Skala zjawiska przemocy domowej na terenie Miasta Sieradza

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemu przemocy domowej w Sieradzu.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.) usystematyzowała działania podejmowane przez różne instytucje działające w zakresie przeciwdziałania

przemocy wskazując na konieczność pracy interdyscyplinarnej w celu ochrony osób dotkniętych przemocą domową. Podstawowym narzędziem stały się zespoły interdyscyplinarne podejmujące działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”.

Dnia 13 września 2023 roku weszło w życie rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870). Powyższa procedura ma na celu tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną.

Prezydent Miasta Sieradza Zarządzeniem Nr 254/2023 z dnia 21 września 2023 r. w sprawie: powołania Zespołu Interdyscyplinarnego w Sieradzu, powołał Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu, w skład którego weszli przedstawiciele następujących instytucji: Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu, Urzędu Miasta, Miejskiej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Starostwa Powiatowego, Sądu, Komendy Powiatowej Policji, Żandarmerii Wojskowej, Straży Miejskiej, Szpitala Wojewódzkiego, Sieradzkiego Towarzystwa Trzeźwości „Przyjaźń”, Stowarzyszenia Abstynentów „Przystań”. Zespół Interdyscyplinarny ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy domowej, inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie

realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”.

W roku 2023 do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło łącznie 127 formularzy Niebieska Karta – A, porównywalnie w 2022 r. – 92, w 2021 r. – 88 W 2023 r. w 101 (w 2022 r. – 64, w 2021 r. – 76) przypadkach podjęto decyzję o zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”.

Należy zaznaczyć, że patrole policji, jako służby interweniujące w sytuacji przemocowej, są podmiotami najczęściej wszczynającymi procedurę „Niebieskie Karty”. W 2023 r. Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu sporządziła 61 formularzy Niebieska Karta – A, porównywalnie w 2022 r. - 50, w 2021 r. – 59.

Dla porównania Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu sporządził w 2023 r. - 50 formularzy Niebieska Karta – A, w 2022 r. - 23, w 2021 r. – 24.

Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problem Alkoholowych przy UM w Sieradzu w 2023 r. sporządziła 7 formularzy Niebieska Karta – A, w 2022 r. - 13, w 2021 r. – 2.

Oświata w 2023 r. sporządziła 7 formularzy Niebieska Karta – A, w 2022 r. – 1, w 2021 r. – 1.

Analogicznie służba zdrowia w 2023 r. sporządziła 1 formularz Niebieska Karta – A, w 2022 r. – 1, w 2021 r. – 0.

W ramach struktury Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sieradzu działa Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej. Poniższe tabele obrazują liczbę klientów zgłaszających się do Ośrodka w ciągu ostatnich trzech lat (Tabela nr 1) oraz dominujące przyczyny konfliktów i trudności zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodzinne i społeczne, z jakimi zgłaszały się osoby i rodziny (Tabela nr 2):

Tabela nr 1

Rok	2021	2022	2023
Liczba klientów	773	731	789
Liczba wizyt klientów	2019	1768	2085

(Źródło: Sprawozdania MOPS - Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Sieradzu)

Tabela nr 2

Rok	2021	2022	2023
Przemoc w rodzinie	309	265	315
Uzależnienie od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych	380	328	399
Bezrobocie, kłopoty finansowe, choroba	348	298	348
Trudności mieszkaniowe, eksmisja, bezdomność	92	107	137

(Źródło: Sprawozdania MOPS - Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Sieradzu)

V. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców miasta Sieradza, w tym:

1) osób doznających przemocy domowej, w tym:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwa oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osoby pozostającej w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- e) osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osoby wspólnie zamieszkującej i gospodarującej oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osoby pozostającej obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego – wobec których jest stosowana przemoc domowa,

2) osób stosujących przemoc domową,

3) świadków przemocy domowej,

4) przedstawicieli instytucji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy domowej,

5) społeczności lokalnej.

VI. CELE PROGRAMU I SYSTEM REALIZACJI PROGRAMU

Na podstawie analizy zjawiska przemocy domowej na obszarze miasta Sieradza wraz ze wskazaniem zasobów instytucjonalnych zdefiniowano cel główny i cele szczegółowe wraz z kierunkami działań. Warto podkreślić, że cele są spójne z obowiązującym od stycznia 2024 roku Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030. Poniżej zostały one przedstawione w formie tabelarycznej. Do każdego celu wskazano zadania i sposoby ich realizacji oraz wskaźniki niezbędne do ewaluacji Programu.

Cel główny:

Celem głównym Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w mieście Sieradzu.

Cele szczegółowe Programu:

- 1) Realizowanie skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 2) Zwiększenie motywacji i umiejętności osób doznających przemocy domowej do przerywania przemocy oraz wspierania i ochrony osób doznających przemocy domowej.
- 3) Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową poprzez zwiększenie skuteczności oddziaływań.
- 4) Zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców Sieradza z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel szczegółowy	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki
1) Realizowanie skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	Interdyscyplinarność działań zmierzających do zatrzymania przemocy domowej.	1. Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w ramach pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w Sieradzu i grup diagnostyczno – pomocowych.	Zespół Interdyscyplinarny/grupy diagnostyczno – pomocowe	2024 – 2030 Zadanie ciągłe	Ilość zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy domowej w stosunku do ilości wpływu NK
		2. Podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą domową, wszczynanie postępowań.	Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	-,-	Ilość wdrożonych procedur „Niebieskie Karty” w rodzinach
		4. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.	Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	-,-	Ilość skierowanych wniosków do sądu w stosunku do ilości wniosków o leczenie, które wpłynęły do MKPiRPA
2) Zwiększenie motywacji i umiejętności osób doznających przemocy domowej do przerwania przemocy oraz wspierania i ochrony osób doznających przemocy domowej.	Poradnictwo i interwencja w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	4. Zwiększenie skuteczności udzielania pomocy dla osób doznających przemocy domowej i skutecznej ochrony ich praw poprzez podnoszenie kompetencji służb działających w tym obszarze.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny/grupy diagnostyczno – pomocowe, Placówki oświatowe	-,-	Liczba osób przeszkolonych
		1. Bieżąca działalność w strukturze MOPS Działu Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	2024 – 2030 Zadanie ciągłe	Liczba osób zgłaszających przemoc domową w stosunku do liczby klientów MOIK
		2. Udzielanie bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, socjalnego i rodzinnego.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	-,-	Liczba osób korzystających z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego
					Liczba osób doznających

		<p>3. Udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej.</p> <p>4. Zapewnienie osobie (rodzinie) doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia (mieszkanie interwencyjne w MOIK, hostel, schronisko, rodzina).</p> <p>5. Zapewnianie ochrony dzieciom poprzez umieszczenie u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej w razie zagrożenia ich zdrowia lub życia w związku z przemocą domową.</p> <p>6. Prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.</p>	<p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – Dział Pomocy Środowiskowej</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p> <p>Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej - Dział Miejskiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej</p>	<p>-,-</p> <p>-,-</p> <p>-,-</p> <p>-,-</p>	<p>przemocy domowej korzystających z pomocy finansowej i rzeczowej</p> <p>Liczba osób korzystających ze schronienia w sytuacji przemocy domowej</p> <p>Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę i umieszczono w pieczy zastępczej w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej</p> <p>Liczba osób korzystających z grupy wsparcia w stosunku do ilości wszczętych procedur „Niebieskie Karty”</p>
3) Zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc domową poprzez zwiększenie skuteczności oddziaływań.	Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową.	1. Kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny/grupy diagnostyczno – pomocowe, Sąd Rejonowy	2024 – 2030 Zadanie ciągłe	<p>Liczba osób skierowanych do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową</p> <p>Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno – edukacyjny</p>

		<p>2. Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w oddziaływaniach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową.</p> <p>3. Wydawanie wobec osoby stwarzającej zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, zakazu kontaktowania się z osobami pokrzywdzonymi, zakazu zbliżania się do miejsca pracy lub pobierania nauki.</p>	<p>Zespół Interdyscyplinarny/grupy diagnostyczno - pomocowe</p> <p>Komenda Powiatowa Policji</p>	<p>-,,-</p> <p>-,,-</p>	<p>lub program psychologiczno-terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową w stosunku do liczby osób skierowanych do takich programów</p> <p>Ilość wydanych nakazów i zakazów</p>
4) Zwiększenie świadomości społecznej mieszkańców Sieradza z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Prowadzenie działalności o charakterze edukacyjno – profilaktycznym w środowisku lokalnym.	<p>1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez współudział w zorganizowanych kampaniach oraz udostępnianie plakatów, ulotek, broszur.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć profilaktyczno</p>	<p>Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p> <p>Placówki oświatowe</p>	<p>2024 - 2030 Zadanie ciągłe</p> <p>-,,-</p>	<p>Liczba kampanii oraz udostępnionych materiałów</p> <p>Liczba programów profilaktycznych realizowanych</p>

		<p>– edukacyjnych w szkołach z zakresu przeciwdziałania przemocy i agresji.</p> <p>3. Współpraca z lokalnymi mediami poprzez przekazywanie informacji dotyczących podejmowanych działań z zakresu przeciwdziałania zjawisku przemocy.</p>	<p>Komenda Powiatowa Policji, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	-,-	<p>przez szkoły</p> <p>Liczba przekazów medialnych</p>
--	--	---	---	-----	--

Realizacja Programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wymienionymi w Programie. Zadania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych Programem tj. w latach 2024-2030.

VII. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

1. Urząd Miasta w Sieradzu (UM)
2. Miejska Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miasta w Sieradzu (MKPiRPA)
3. Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu (ZI)
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu (MOPS) - Miejski Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Sieradzu (MOIK)
5. Komenda Powiatowa Policji w Sieradzu (KPP)
6. Prokuratura Rejonowa w Sieradzu (PR)
7. Sąd Rejonowy w Sieradzu (SR)
8. Placówki oświatowe
9. Służba zdrowia
10. Organizacje pozarządowe
11. Lokalne media

VIII. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

Wysokość środków planowanych na realizację Programu będzie odpowiadać kwocie zabezpieczonej na ten cel w budżecie gminy Miasto Sieradz na lata 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030.

Środki na realizację Programu mogą pochodzić również z budżetu państwa, funduszy unijnych lub innych źródeł.

IX. MONITOROWANIE REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza będzie realizowany w latach: 2024 – 2030. Głównym realizatorem Programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sieradzu, który będzie również odpowiedzialny za monitoring Programu.

Monitorowanie przedsięwzięć ma i będzie miało charakter bieżący poprzez weryfikację zaplanowanych działań. Monitoring Programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. W celu ocenienia czy Program osiąga założone cele sporządzona będzie corocznie sprawozdawczość z wykonania zadań oraz analiza zbieranych informacji nt. realizacji działań ujętych w Programie. Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb i możliwości finansowych miasta. Z realizacji zadań programowych sporządzane będą sprawozdania, które przedkładane będą Prezydentowi Miasta Sieradza do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego sprawozdanie dotyczy – sprawozdanie roczne.

X. EWALUACJA PROGRAMU

Istotą efektywności funkcjonowania Programu jest realizacja zadań w zakresie, formie i stopniu dostosowanym do potrzeb mieszkańców miasta, zgodnie z przyjętymi procedurami oraz stała współpraca uczestników Programu i monitoring działań.

Ewaluacja oznacza systematyczne zbieranie, analizę i interpretację danych w celu określenia wartości Programu. Dane te mają być wykorzystane przy podejmowaniu decyzji dotyczących Programu. Uzyskane informacje powinny być przydatne dla planowania, rozwoju i realizacji aktualnie przeprowadzanego Programu.

Ewaluacja jest więc procesem, który rozpoczął się już w momencie tworzenia Programu. Wtedy bowiem podejmuje się decyzję co do obszarów ewaluacji i sposobu jej przeprowadzania (tworzenie narzędzi, gromadzenie dokumentacji). W trakcie realizacji Programu trwa ciągła analiza połączona z oceną jakości wykonywanych zadań.

Finalnie - ewaluacja Programu służyć będzie określeniu skuteczności zaplanowanych działań i sposobu współpracy instytucji i służb realizujących zadania w zakresie przemocy domowej.

Ewaluacja ilościowa przeprowadzona będzie na podstawie analizy danych liczbowych wynikających z opracowanych wskaźników, natomiast dane liczbowe zawarte w sprawozdaniach określą aktualne zasoby oraz poziom realizacji zadań.

Zestawienie w/w danych oraz wskazanie i analiza występujących zależności (ewaluacja jakościowa) pozwoli na ocenę skuteczności działania tak skonstruowanego Programu.

Taki sposób ewaluacji Programu umożliwi bieżącą korektę zmiennych, w celu maksymalizacji efektów prowadzonych działań.

Uzasadnienie

do uchwały w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Miasta Sieradza na lata 2024-2030”

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W myśl przepisu art. 9b ust. 2 pkt 4 przywołanej ustawy do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez: opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej. Mają na uwadze powyższe przedmiotowy projekt został opracowany przez Zespół Interdyscyplinarny w Sieradzu.

Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ani ustawa z 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 535), która ukształtowała aktualne brzmienie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej nie zawiera przepisów, które wskazywałyby na dalsze obowiązywanie podjętych przed zmianą programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Zgodnie z § 32 ust. 2 załącznika do rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" (Dz.U. z 2016 r. poz. 283), jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu wykonawczego w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego, zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu, przyjmuje się, że akt wykonawczy wydany na podstawie tego przepisu upoważniającego traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie przepisu zmieniającego treść przepisu upoważniającego. Przepis ten znajdzie zgodnie z art. 141 ww. rozporządzenia odpowiednie zastosowanie do programu stanowionego na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Powyższe oznacza, że po nowelizacji art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej należy dokonać zmiany w postaci opracowania nowego programu przeciwdziałania przemocy domowej, i uchylić dotychczasowy program.

Nadto ww. ustawa nie formułuje prawnych wymogów ustalających okres na jaki gminny program powinien zostać opracowany. Choć nie ma wymogu, aby okres ten pokrywał się z okresem obowiązywania programu rządowego uchwalany program czasem jest zbieżny z rządowym programem przyjętym uchwałą Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (M.P. z 2023 r. poz. 1232).